

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Phosphorvs sive Ioannes Baptista nativitas, vita, mors

Cabilliau, Baudouin

Lovany, 1642

Liber Primvs. Exsvltatio S. Ioannis In Vtero.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-70001](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-70001)

EPIGRAMMATA.

De S. Ioanne Baptista.

LIBER PRIMVS.

EXSVLTATIO

S. IOANNIS IN VTERO.

Epigramma 1.

Vox Auctoris.

E Loquar ? elingui vox hæret trunca palato.
 An fileam ? gestir non benè vineta loqui.
 Æstus vt incertas trahit alter , & alter arenas ,
 Sic natat alterno cura bis vna freto,
 Quid sequar ? eia, graues tu quisquis es, exime fluctus.
 Ritè mones, en dux, qui mea vela regat.
 Sed quid quæro, mari puppim quæ dirigat, vrsam ?
 Cui, puer in sicco limite signat iter.
 Currite, præruptis vbi stant iuga confraga saxis,
 Aërioque super tecta superba iugo.
 Ite, giganteis vbi candet ab ossibus ingens
 Campus, & (a) Hebronis fama vetusta vocat :
 Huc puer inuitat, sextam cui canuit ætas
 Ad lunam ; vt sapiat præcocè mente virum,
 Ille, putas ? infans latebris iudormit & vmbriis,
 Quemque tenax vinxit compes, vt vmbra, filet ?
 Narrat iò, clausus gremio, sua gaudia narrat.
 Cui quasi sunt gemini lingua gemella pedes :
 Et dare cesso manus, auresque impendere plectris ?
 Si mihi viua puer sit lyra, duco chorum.

(a) *Hebron vrbs antiquissima, olim sedes giganteum (qui dicti sunt filij Enacim,) siue ciuitas Iuda, specie caue Luna, sita in montis haud ita excelsi, iugo loco syluis obsito, hortis amæno, & collibus iucundo.*

L

cuius

cuius in parte orientali Bethlehens versus, erat hortus suburbanus Zacharia, in quo Elisabeth Deiparam excepit. Vbi in templo semirato, Christiani peregrini canunt Magnificat. In parte verò Occidentali, erat domicilium Zacharia; vbi B. Virgo tres menses egit. Ioannes Boucher qui locum vidit lib. 3. cap. 7. du Bouquet sacré.

Epigram. 2.

Zacharias suam sterilitatem deflet.

Heu! viduo culmo spes occidit omnis in herbâ,
 Quam vetus ex sanguine pulvere damnat hiems.
 An spes nulla nouis viret ergo superstes aristis?
 Flos adeò pulcher, iam cinis alter erit?
 Quid? moriemur, (ait) vidua cum coniuge coniux,
 Nomen inane? cadet sic sine fruge seges?
 Quid nisi *ve*, sterili sua cui spes excidit æuo?
 Sed mihi quis dextrâ tinnit ab aure sonus?

Epigram. 3.

Angelus eum consolatur.

CRede Deo; nec enim Genio, ceu rere, sinistro,
 Vita perit, longis immoritura malis.
 Quis credat? seges hibernum noua crescet ad Eurum.
 Spemque, vbi spes abiit, sera inuenta seret.
 Testis Abram, testis Manue, sit & Elcana testis;
 Altera Sara pari cui fuit Anna sinu.
 Si non hîc Abraham, proauus tot nepotum: *tot retro nepotum*
 Par Abrahamæ saltem, viuet imago nepos.

Epigram. 4.

Elisabeth concipit Ioannem.

CVi gelidâ spem fraudat hiems defœta senectâ,
 Infelixque vteri dedecus atra notat,

Rides

Ridet iò ! sterili modò tristis Elisà iuuentâ
 Ridet iò ! ridet : altera Sara redit,
 Et iam mater anus , quæ se vix ante ferebat,
 Fert puerum ; pueri sarcina grata leuat.
 Dulce puer pondus ; mœstæ spes læta senectæ est :
 Quo sine, sit surdum nomen vterque parens .
 Adferet agnato rursus noua sidera cœlo,
 Alter, Abrahamidum gloria clara, nepos :
 Quemque diu peperisse decet, paritura puellum
 Mater anus, vitâ visa priore frui est,
 Quam grauat agnato, sub pondere paruulus hæres ;
 Tam simul & læto germine dulce leuat.
 Sic leuat ; vt mater nolit iam ponere florem :
 Sic grauat ; vt fructum ponere serò velit.
 Sic, vbi natales ematurefcit in horas,
 Spes vteri ; partûs gaudia pœnè parit.

Epigram. 5.

Vnicus puer instar innumeri fructûs.

A Nte diu sicco cui spes sterit anxia ramo ;
 Nunc viret effœto palmite vitis anus.
 Sed cui vix vnum dat gratia parca racemum ;
 Par tamen hic vuus mille racemus erit.

Epigram. 6.

**B. Virgo Cognatam Elisabeth in-
 uisit , cum sui pueri erga Ioan-
 nem beneficio.**

E N, serò voluenda dies nunc attulit æuo,
 Prima quod in partu ferre iuuenta negat.
 Et iam floret anus , grauidâ fœcunda senecta,
 Maturatque vteri Luna nouena moras.
 Ac consanguineam de Iesside stirpe parentem
 Inuitat ; rapidis aduolat ergo rotis
 Virgo recens, cui vix tenero concreuit in ortu
 Paruulus ; at quouis grandior ille viro est.

L ij

Mafot

Maior honore, minorque tuo licet abditur alio ;
 Ipse puer puerum, ceu pater almus, adit.
 Cognato simul agnatum scelus ipse puella
 Eximit ; alternis hinc vibrat ille modis,
 Obsequio certare pares, par vsus amoris
 Imperat, & socias æquus adoptat opes.
 Sic tamen, vt prior ille puer felicitis Elifæ,
 Imperium I E S V, ceu minor, vsque colat.

Epigramma 7.

Ambæ Matres vaticinantur, spiritu
 & voce parvulorum.

IOANNES AD SVAM MATREM.

G Ratulor, occurrit mihi candidus hospes I E S V S.
 Claude sinum mater : matris ab ore canam.
 Adspice, quem speras, tremulis tibi nuncio membris.
 Cum puero, Verbi Mater & ipsa canet.
 Si Verbi genitrix canit omnia fausta salutis ;
 Quid verat & vocis succinat alma parens ?
 Sic tamen esto canant Verbi, Vocisque parentes ;
 Quid maius, pueri plus tamen ambo sonant,
 Magna parens, fateor Voci est ; & maxima Verbo.
 Vtraque prole parens, sed minor ipsa suâ est.

Epigramma 8.

Votum Ioannis, iam ab auito pec-
 cato expiati.

IOANNES AD CHRISTVM PVERVM.

T Erque, quaterque beate meo puer ille piaclo
 Certa salus, vin' te terque, quaterque canam !
 Ossa quot intexo nervis, quot & ossibus artus :
 Opto tot inde lyras ; opto tot inde fides.
 Et mihi quot digiti, tot eburnea plectra lace ssant
 Has citharas, nervis quas Amor opto, struat.

Et lyris

Et lyricen catus ipse modos moderetur, & auras.
 Ut numerent laudes fila canora tuas.
 Si modus his numeris; numerus, quem dicat I E S V S,
 Innumerus, numeris vicerit astra suis.
 Pleias imbris aquas grauidis quas stillat ab astris;
 Suspitor has lacrymas dum queror, esse meas.
 Nunc agetum, quid adhuc in limine persto salutis,
 Nec tenero salue dulce repono Deo?
 Tu Verbum puer alme, salus quò maxima crescat;
 O mihi da salue, Vox tua reddet aue.

Epigramma 9.

**B. Virgo & Elisabeth mutuum salue
 sibi offerunt.**

Hic ubi cana nurus canit, accinit amula Virgo.
 Hæc verbi Genitrix; Vocis at illa parens.
 Sic Verbi, Vocisque parens sonat obuia salue.
 Nec minus addit aue, lætus vtrimque puer.
 Mutus vterque tamen: sed mater vtrimque benigno.
 Ore refert salue, quod det vterque pater.
 Dic mihi num Vocis, Verbi que puerpera concors
 Plus gremio, an gemino gestiat ore loqui?
 In geminis pueris pia queis sit cura salutis;
 Dic, sibi bis salue reddit vtrimque parens.

Epigramma 10.

**Elisabetham grauidam æquè grauida
 Virgo salutat.**

AD ELISABETHAM.

Qui citimùm tangit propè meta suprema sepulcrum,
 Et defœta breui sole senecta cadit,
 Prima chorum ducis; primò cui palpitat infans
 In gremio: & Virgo concipit inde Deum.
 Ast ubi vtrimque parens concurrat vtrique puello;
 Dum tribus his cedas, non nisi quarta venis.
 Quarta licet venias, tribus his minor vt comes, orbì
 Prima tamen festâ gaudia luce ferēs.

L ij

Epigramma

Epigram. 11.

**B. Virgo & Christus Ioannem suæ
lucis appulsu illustant.**

AD IOANNEM.

Sol, & Luna sacrum puero decus adflat & ignem
His puer ex astris Phosphorus alter erit,
Pulcher vterque tuis oculis adspirat honores
Sidereos; & adhuc te iubar esse negem?
Sol, & Luna, quibus nil grandius ardet Olympo,
Quid nisi grande suo fides ab igne serant?

Epigramma 12.

Amor Christi & Ioannis.

AD IOANNEM.

Absentem puerum puer adspicit acrior Argo.
Ac oculi radijs traiecit ille sinum.
Teque animo tangit, tangi pede nescius infans.
Sic duo corda pari pectore conflant Amor.

Epigramma 13.

Puer puero gratiam adspirat.

Virgo salutat amans, Eos velut altera vatem,
Inuida quem cæco suppressit umbra sinu.
Siste tuas aurora rotas: præit alter Eous;
Vnde puer pueri ducat ab ore iubar.
Cui subitam præcox adspirat gratia lucem:
Maturatque nouum lux inopina diem.
Marris enim, puerique suæne liquente labello,
Quæ venit aura, sacras adflat vtrimque faces.
Quale decus! gremio necdum caput extulit infans,
Et sapit: ac cælum iam vix adultus adit.

Epigram-

Epigramma 14.

Ioannes ante Matrem diuinâ im-
pletur gratiâ.

AD IOANNEM.

EXsultim trepidas trepidante parentis in aluo,
Qui nec dum reperis nobile lucis iter.
Nempe moras nescis, pueros queis impedit ætas,
Matris adhuc alto pæne sepulta sinu.
Et cui sensus abest sensum tardantibus horis,
Te pueri gustus nunc alienus habet.
Iamque loqui saltu properas, vox nescia fandi:
Natus adhuc nulli, nascera parue Deo.
Quippe puer puerum vigil erudit, ante parentem,
Parque piam fratri frater adoptat opem.
Ante sacro de fonte bibit, quàm mater, alumnus.
Riuulus hinc fontem sic præit ipse saum.

Epigramma 15.

Ioannes in utero omni sanctimo-
niâ illustris.

NVnc puer est teneris horis flos puber; & idem
Fructus: amor I E S V cor cui sole coquit.
Quippe diu vixit; grauida vix cœpit ut aluo.
Viuere, iam lætæ dulce parentis onus.
An dubitas? vel adhuc infans, cui credit, I E S V M,
Ceu vir, amat: magno sic fit amore læax,

Epigramma 16.

Adloquium vtriusque pueri.

Discreto gremio puer hinc, puer obuius illinc,
Dulcibus alloquijs gestit vtrimque frui.
Et verò fruitur. Verbum hic, Vox ille puellus.
Ergo loqui gemino cœpit vterque sinu.
Ille pedum plausu; loquitur puer alter ocellis.
Mira sit hinc Echo mutus vtrimque puer.

*L iij**Epigramm*

Ioannes cum Magis comparatur.

Grande caput submittit Arabs, altamque tiaram,
 Et tenero libat thurea dona Deo.
 Et puer exultans tremulâ qui gestit in aluo,
 Altera sacra facit; sed sine thure facit.
 Plus vter hîc properat? clauso puer hâret asylo:
 Liber oberrat eques mille Sabæus agros.
 Pace tuâ, liceat dixisse, Sabæe viator,
 Pusio plus omni crede, cacurrit equo.
 Siste Camele leuesque Dromas mihi siste labores.
 Nil facit ad pueri cursor anhelus iter,
 Quamlibet admissis procurris vt Eufus habenis:
 Vincit vtrunque pedem te puer arte præit.
 Nonne Sabæe tuum thus, quo veneraris, I E S V M,
 Occupat arcano victor honore puer?
 Extemploque Deum, Matris qui sidit in arâ
 An gremio? supplex voce precante colit?
 Nec satis est sic voce coli: sese agnus hic agno
 Immolat, ecqua Deo gratior agna litat?

Epigramma 18.

Ioannes ad vocem Virginis exultat.

AD IOANNEM.

Virgo sonat: surdâ dormis puer abditus aluo?
 Enigilas; agili ducis in orbe chorum.
 Quem iubet in gremio sic ludere mater I E S V;
 Ante tui parvum te tibi pænè parit.

Epigramma 19.

A L I V D.

Virgo parens, *salve*, dulci sonat alma labello,
 Cui cognata pari voce propinat *ave*.

Tum gemini pueri, geminæ & risere parentes,
 Gaudia qui liquidâ pura bibunt animâ.
 Vidit ut hoc, roseis tum sol emersus ab undis;
 Nunquid, ait, Diuûm gaudia terra rapis?
 Si meus hoc radius biberet de nectare guttam,
 Sol satur inde, meri iam mare dulce foret.
 Haud equidem minor inuideo mea gaudia terris.
 Maior ubi cælo iam puer astra regit.

Epigramma 20.

Ioannes exultat, & canit Christum,
 & id ad vocem B. Virginis. quæ
 suo alloquio adspirat quasi vo-
 cem exultanti puero.

AD IOANNE M.

O Buius ut puero, puer adstitit; exsilit alter:
 Iamque vibrans, clauso gestit abire sinu.
 Nempe nouâ puer arte salis; agis arte choragum,
 Angustoque breuem, voluis in orbe chorum.
 Enarrasque agili pede, quem nox celat, IESVM:
 Dædalis arguto sed pede lingua fedit.
 Lingua parum est Lyricem cunctos Amor erudit artus,
 Artibus è cunctis fit lyra grata puer.
 At silet os; puer arcta canes ad vincula linguæ?
 Pars bona nonne lyrae deest, ubi plectra silent?
 Si sis muta chelys; magnæ facunda parentis,
 Lingua tuæ plectrum dat chely: volue chorum,
 At chelys hæc, nullis quâ suauior accinit astris,
 Et chorus hic, quo non pulchrior vllus igit:
 Nam celer (ut puer es) docili pede ludis in aluo.
 Tam bene si saltas, dum canit illa; vir es.

Epigram. 21.

Ioannes gestit in vtero.

Parue, quid agnatâ vincetus sub compede ludis?
 Num tibi natali iam fata luce dies?
 Spem sed adhuc auido mora damnat iniqua puello,
 Includitque breui flammaea vota sinu.
 Quod si tardat iners pes, spes præcurrit amorem,
 Quem sua vox fraudat, ceu tuba; grande canis.
 Vix dum vita calet; viuos tamen imbibis ignes.
 Nec dum tangit humum pes, celer astra terit.
 Exfors lucis agis; stas clara lucerna salutis.
 Et, quasi sis victor, viscera clausa quatis.
 Quale decus! loqueris, cui vox silet omnis, **I E S V M.**
 Præco Deo ut præcas; tu tibi parue præis.
 Et, cui sensus abest, sensum tardantibus horis;
 Vir quod nemo capit, cœlitè mente lapis.

Epigram. 22.

Ioannis in vtero gaudium, quo Christum denunciat.

Agnus adest: agni nunc an silet augur, & index?
 Gestit enim vates, vox cui nulla, loqui.
 Ecce, tremente sinu teneros puer intremat artus,
 Deque vibrante parit gaudia blanda manu.
 Es puer hic infans, tot agens sine murmure linguas?
 Hic arguta leui quot pede membra micant!

Epigramma 23.

Ioannes optat Christi imperium, ceu
 præco, primus publicare.

IOANNES AD CHRISTVM.

TE propè tango manu, tango propiore labello;
 Et simul amplexus illigo pœnè meos.
 Sed nos diuiduis fors distrahit improba sepris:
 Quos par iungit amor, iungit & vna fides.

Ah ! nimium iungit, nimis & fors diuidit impar !
 Quem propè tango, parens tangere dura vetat.
 Nonne tuos oculos dolor huc aduertit & aures ?
 Tende, precor, puero, tu puer ipse, manum.
 Arcta licet teneant captiuos vincla pueros :
 Vincet vterque puer ; rumpet vterque moras.
 Si cupis, & quid ni cupias ? tot in orbe catenas
 Qui soluis, pueri soluere fræna neges ?
 Vtique nouum condis, vel pulchrius æthere regnum,
 Te duce, dic regni pignora prima canam.

Epigramma 24.

Ioannes adhuc in vtero cœlestia
 meditatur.

A Nte puer quàm tangat humum ; spe sidera tangit.
 Clausus adhuc, Cœlo grande incurrit iter,
 Et faciles aditus, cœu liber ad ardua rerum,
 Difficili reperit vinculus vbiq̄ue sinu.
 Quos negat ipsa rudi natura nouerca sub ortu ;
 Id puero curâ præcoce reddit Amor.

Epigramma 25.

Ioannes optat quantocyùs publicam
 salutem annunciare mundo.

AD IESVM.

S Olue pedes, lituosq̄ue; canam noua bella Tonantis.
 Et potes, & debes soluere, solue pedes.
 Vt quid adhuc arctis captiuus inhæreo vinclis,
 Nec cano iam palmas ad mea signa tuas ?
 Ille ego Christe, tuis liticen qui milito signis,
 Dux vbi vicisti, vincula serua geram ?
 Crede mihi pars magna tui perit inde triumphî ;
 Quæ pœana canat, si tuba vincula silet.

LIBER